

informator studencki

System pomocy materialnej dla studentów

Zgodnie z przepisami studenci studiów dziennych mogą otrzymać bezzwrotną pomoc państwa w postaci: stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium za wyniki w nauce, stypendium ministra za osiągnięcia w nauce, zapomóg, dopłat do zakwaterowania i dopłat do posiłków.

Formy pomocy materialnej i świadczenia przysługujące z tytułu pomocy materialnej dla studentów

Ustawa z dnia 12 września 1990 roku o szkolnictwie wyższym określa, że studentowi przysługuje prawo do pomocy materialnej, w tym także do stypendium socjalnego, ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa. Ustawa przewiduje pomoc także dla niepracującego małżonka i dzieci studenta¹.

Warunki, formy i tryb przyznawania i wypłacania oraz wysokości świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów dziennych określa Rada Ministrów w drodze rozporządzenia z dnia 22 stycznia 1991 roku².

Pomoc materialna ze środków budżetu państwa dla studentów studiów dziennych obejmuje następujące świadczenia:

- 1) stypendia socjalne,
- 2) stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych,
- 3) stypendia za wyniki w nauce,
- 4) stypendia ministra za osiągnięcia w nauce,
- 5) dopłaty do zakwaterowania,
- 6) dopłaty do posiłków,
- 7) zapomogi.

Warunki przyznawania świadczeń pomocy materialnej:

1. Stypendium socjalne może otrzymać student będący w trudnej sytuacji materialnej.
2. Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych może otrzymać student, którego niepełnosprawność, potwierdzona orzeczeniem właściwego organu, powoduje konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów związanych ze studiowaniem.
3. Stypendium za wyniki w nauce może otrzymać student, który po zaliczeniu studiów uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen.
4. Student szczególnie wyróżniający się w nauce oraz posiadający konkretne osiągnięcia naukowe może po zaliczeniu I roku studiów otrzymać stypendium ministra za osiągnięcia w nauce.
5. Dopłatę do zakwaterowania może otrzymać student, znajdujący się w trudnej w sytuacji materialnej, któremu codzienne dojazdy do uczelni w znacznym stopniu utrudniałyby studiowanie.
6. Pierwszeństwo w otrzymaniu dopłaty do

posiłków przysługuje studentowi, o którym mowa w pkt. 5.

7. Zapomoga może być przyznana studentowi, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej.

Zasady przyznawania świadczeń pomocy materialnej.

1. Szczegółowy regulamin przyznawania i ustalania wysokości świadczeń tj. stypendium socjalnego, stypendium za wyniki w nauce, dopłaty do zakwaterowania w domu studenckim, dopłaty do posiłków w stołówce studenckiej, zapomogi oraz podział środków określa rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego.
2. Łączna miesięczna wysokość stypendium socjalnego i za wyniki w nauce, nie może być wyższa niż 90 proc. najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta w poprzednim miesiącu, ustalonego w przepisach o wynagrodzeniu nauczycieli akademickich,
3. Stypendium ministra za osiągnięcia w nauce jest przyznawane do wysokości najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta w poprzednim miesiącu, ustalonego w przepisach o wynagrodzeniu nauczycieli akademickich.
4. Dopłata do stołówek studenckich stanowi różnicę między kosztem własnym poniesionym przez uczelnię a sumą wpływów z opłat wniesionych przez studentów. Suma wpływów z opłat za wyżywienie w stołówce studenckiej nie może być niższa niż koszt surowca przeznaczonego na to wyżywienie³.

Zasady ubiegania się o pomoc materialną dla studentów studiów dziennych w Uniwersytecie Zielonogórskim

□ Stypendium socjalne

Stypendium socjalne przyznawane jest na okres jednego semestru:

- w semestrze zimowym na okres 5 miesięcy,
- w semestrze letnim na okres 4 miesięcy

Warunkiem ubiegania się o przyznanie stypendium socjalnego jest dostarczenie wymaganego kompletu dokumentów, w terminie ustalonym przez prorektora ds. studenckich:

- ❖ wniosek o przyznanie pomocy materialnej,
- ❖ załączniki, czyli dokumenty potwierdzające dochody (za okres ostatnich sześciu miesięcy - brutto) i ich wysokość w rodzinie studenta,
- ❖ zaleca się założenie konta osobistego przez studenta.
- ❖ wnioski o przyznanie stypendium socjalnego na semestr zimowy przyjmowane są w październiku, na semestr letni w marcu.
- ❖ w roku akad. 2001/2002 termin składania wniosków upływa 22 października.

□ Dopłata do zakwaterowania

Dopłatę do zakwaterowania w innych obiektach niż DS, może uzyskać student, który ma prawo do stypendium socjalnego, a któremu ze względu na brak miejsc, miejsce w DS. nie zostało przyznane.

Student ubiegający się o dopłatę do zakwaterowania składa w dziale spraw studenckich raz w roku, w terminie ustalonym przez dziekana.

- ❖ wniosek o przyznanie pomocy materialnej wraz z wymaganym kompletem dokumentów, takim jak w przypadku ubiegania się o stypendium socjalne,
- ❖ oraz dodatkowo umowę najmu kwatery, nr NIP-u studenta.
- ❖ zaleca się założenie konta osobistego przez studenta

□ Zapomoga

Student, który nagle i przejściowo znalazł się w trudnej sytuacji materialnej może ubiegać się o przyznanie jednorazowej zapomogi. Podania przyjmowane są w dziekanatach poszczególnych wydziałów uniwersytetu, w terminie ustalonym przez dziekana.

Do podania należy załączyć dowody dokumentujące trudną sytuację studenta.

□ Stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych

Aby ubiegać się o przyznanie stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych należy złożyć wniosek w dziale spraw studenckich w terminie ustalonym przez dziekana i w załą-

¹ Ustawa o szkolnictwie wyższym, art.152, ust.3.

² Ustawa o szkolnictwie wyższym, art.152, ust. 1 i 2.

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 1991, par.5,ust.1 i 2, par. 7, ust.2, par.9, Dz.U. nr 9, poz. 32.

czeniu przedstawić:

- ❖ orzeczenie określające stopień niepełnosprawności lub orzeczenie przyznające jedną z trzech grup inwalidzkich,
- ❖ zaleca się założenie konta osobistego przez studenta,
- ❖ student niepełnosprawny może otrzymać stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych niezależnie od uzyskiwania innych świadczeń pomocy materialnej.

□ **Stypendium za wyniki w nauce**

Stypendia naukowe przyznawane są obligatoryjnie na podstawie list rankingowych sporządzonych przez dziekanaty bezpośrednio po letniej egzaminacyjnej sesji poprawkowej w październiku. W celu przyznania prawa do tego stypendium student nie jest zobowiązany do składania podania.

- ❖ Studentowi, któremu zostało przyznane stypendium naukowe zaleca się założenie nr konta osobistego, który należy dostarczyć do działu spraw studenckich.
- ❖ Stypendium naukowe przyznawane jest na okres 5 miesięcy w semestrze zimowym i na okres 4 miesięcy w semestrze letnim.

Miejsce w domu studenckim

Prawo do zakwaterowania w DS., dla studentów lat starszych, od II do V roku, przyznaje się w maju na wniosek studenta złożony w terminie do końca kwietnia w dziale spraw studenckich, natomiast dla studentów lat pierwszych, miejsca w akademiku przyznawane są na wniosek studenta złożony w dziekanacie, w terminie ustalonym przez dziekana.

Kryteria na podstawie, których przyznawane są miejsca w DS określa *Regulamin przyznawania miejsc w domach studenckich Uniwersytetu Zielonogórskiego*.

Świadczenia pomocy materialnej przyznawane i wypłacane są na zasadach określonych przez *Regulamin przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów dziennych Uniwersytetu Zielonogórskiego, który podany zostanie do wiadomości ogółu studentów w dniu 1 października 2001*. Regulamin dostępny będzie w Dziale Spraw Studenckich al. Wojska Polskiego 69, pok. 104, I piętro oraz na tablicy ogłoszeń, a także w internecie.

*

Wypłata stypendium socjalnego, stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych, stypendium za wyniki w nauce i dopłata do zakwaterowania za październik następuje w terminie listopadowym, łącznie za pierwsze dwa miesiące semestru zimowego. Wypłata stypendium socjalnego za marzec następuje w terminie kwietniowym.

*

Student, który planuje ubiegać się o jedną z form świadczeń pomocy materialnej proszony jest o czytanie aktualnych informacji na tablicach ogłoszeń działu spraw studenckich.

*

Od 1 do 15 października wnioski o przyznanie stypendium socjalnego i dopłaty do zakwaterowania na obowiązującym w uczelni formularzu, będą przyjmowane przez pracowników Działu Spraw Studenckich - al. Wojska Polskiego 69, pok. 104. W tym terminie wnioski będzie można składać również przy ul. Podgórznej 50,

pok. 11 - DS I

Domy studenta z dopłatą do zakwaterowania

Dopłatę do zakwaterowania w DS. otrzymuje każdy student, korzystający z tej formy pomocy, czyli każdy student, któremu przyznane zostało miejsce w akademiku.

Odpłatność za miejsce w domu studenta dofinansowywane jest z budżetu państwa tj. z funduszu pomocy materialnej dla studentów. Student wnosi opłatę za miejsce w wysokości 50 proc. kosztów utrzymania. Aktualna opłata za jedno miejsce w DS. wynosi od 105 do 120 złotych.

Stołówka studencka z dopłatą do posiłków

Uczelnia zapewnia studentom i pracownikom możliwość korzystania z dwóch stołówek studenckich, których koszty utrzymania dofinansowywane są z budżetu państwa. Obie stołówki dysponują łącznie 430 miejscami.

Dopłatę do posiłków w stołówce studenckiej otrzymuje każdy student korzystający z tej formy pomocy. Odpłatność studenta za wyżywienie w stołówce studenckiej ustalana jest na podstawie kalkulacji kosztów surowca oraz kosztów przygotowania posiłków. Student płaci jedynie za koszty surowca. Aktualnie cena studenckiego obiadu wynosi w jednej ze stołówek 4,20 w drugiej 4,40 złotych.

Ubezpieczenie zdrowotne

Obowiązek ubezpieczenia studentów powstaje z dniem immatrykulacji i złożenia ślubowania, a wygasa z dniem uzyskania statusu absolwenta, albo skreślenia z listy studentów.

Uczelnia zgłasza do ZUS i opłaca składkę z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego za studentów, którzy przedstawiają stosowne dokumenty, bądź oświadczenie wskazujące jednoznacznie, że:

- *nie pozostają na wyłącznym utrzymaniu osoby podlegającej ubezpieczeniu lub*
- *nie podlegają obowiązkowi tego ubezpieczenia z innego tytułu.*

Powinność uczelni wobec wspomnianych wyżej studentów odnosi się do osób studiujących w trybie dziennym, wieczorowym, bądź zaocznym w okresie do ukończenia 26 lat, a także po ich ukończeniu, do czasu uzyskania statusu absolwenta.

Zasady przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów studiów dziennych Uniwersytetu Zielonogórskiego

1. Świadczenia pomocy materialnej przyznają odpowiednio:
 - 1) stypendia ministra za osiągnięcia w nauce - Minister Edukacji Narodowej, na podstawie odrębnych przepisów,
 - 2) stypendia za wyniki w nauce i zapomogi - dziekan,
 - 3) stypendia socjalne, stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych, dopłaty do zakwaterowania, dopłaty do posiłków, w tym również dla niepracujących małżonków i dzieci studentów - dziekan na podstawie opinii wydziałowej komisji stypendialnej.

2. Od decyzji podjętej przez dziekana na podstawie opinii wydziałowej komisji stypendialnej studentowi przysługuje prawo odwołania do odwoławczej komisji stypendialnej.
3. Od rozstrzygnięcia podjętego przez odwoławczą komisję stypendialną studentowi przysługuje prawo odwołania do prorektora ds. studenckich.
4. Student składa odwołanie w dziale spraw studenckich, w terminie 7 dni od daty podania do publicznej wiadomości listy osób, którym przyznano pomoc materialną. W przypadku odwołania student musi przedstawić wszelkie niezbędne dokumenty stanowiące podstawę odwołania. Odwołanie powinno zawierać konkretny wniosek (wnioski) odwołującego się i przed przedłożeniem prorektorowi ds. studenckich powinno być zaopatrzone w decyzję dziekana wraz z jej uzasadnieniem.
5. Prorektor ds. studenckich uchyla niezgodną z regulaminem decyzję odwoławczej komisji stypendialnej.
6. Świadczenie wypłacone na podstawie następnie uchylonej decyzji nie podlega zwrotowi.

Komisje stypendialne

1. Wydziałową komisję stypendialną powołuje dziekan.
2. W skład wydziałowej komisji stypendialnej wchodzi:
 - 1) dwaj przedstawiciele samorządu studenckiego nie będący studentami danego wydziału - kandydatów przedstawia Prezydium Parlamentu Uczelnianego,
 - 2) po jednym przedstawicielu każdej grupy dziekańskiej,
 - 3) studenci, członkowie rady wydziału.
3. Na pierwszym posiedzeniu członkowie wydziałowej komisji stypendialnej wybierają przewodniczącego oraz zastępcę, których kadencja trwa jeden rok.
4. Prezydium Parlamentu Uczelnianego współpracuje z działem spraw studenckich w zakresie zasadności dokumentów stanowiących załączniki do podania o stypendium socjalne. Odwoławczą komisję stypendialną powołuje rektor na wniosek Prezydium Parlamentu Uczelnianego w składzie co najmniej pięcioosobowym. Na pierwszym posiedzeniu członkowie komisji wybierają przewodniczącego i zastępcę, których kadencja trwa jeden rok.

Kredyty studenckie

Rozszerzeniem form pomocy państwa dla studentów było wprowadzenie od roku akademickiego 1998/1999 systemu pożyczek i kredytów studenckich.

Kredyty studenckie udzielane są ze środków finansowych banków komercyjnych z dopłatą do oprocentowania z budżetu Państwa, tj. Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich, ulokowanego w Banku Gospodarstwa Krajowego, natomiast pożyczki udzielane są bezpośrednio z Funduszu.

Na podstawie obowiązujących przepisów o kredyt studencki mogą ubiegać się studenci szkół wyższych i wyższych szkół zawodowych, bez względu na typ uczelni (państwowa, niepaństwowa) i system studiów (studia dzienne, wieczorowe, zaoczne) pod warunkiem, że rozpoczną

studia przed ukończeniem 25 roku życia i nie są to kolejne studia po złożeniu egzaminu magisterskiego lub kolejne studia zawodowe po złożeniu egzaminu dyplomowego.

Kredyt może być udzielony na okres studiów, który łącznie nie może przekroczyć sześciu lat. Gdy popyt na kredyty przewyższa możliwości ich udzielenia, pierwszeństwo w uzyskaniu mają studenci o najniższym dochodzie na osobę w rodzinie⁴.

Poziom dochodu uprawniający studentów do ubiegania się o kredyt w pierwszej kolejności, zostaje wyznaczony, w każdym roku akademickim, na początku grudnia, przez Ministra Edukacji Narodowej na podstawie przekazanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego zagregowanych danych o liczbie wniosków kredytowych, liczbie wniosków w poszczególnych przedziałach dochodu na osobę w rodzinie studenta, a także możliwości Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich. Po ogłoszeniu komunikatu ministra w sprawie maksymalnej wysokości dochodu uprawniającego do ubiegania się o kredyt studencki, banki mogą przystępować do podpisywania umów kredytowych.

Przepisy⁵ przewidują, iż odsetki od kredytu studenckiego w okresie pierwszego roku od ukończenia studiów pokrywa Fundusz Pożyczek i Kredytów w całości, a od momentu rozpoczęcia przez studenta spłaty kredytu, część oprocentowania, która jest różnicą między wysokością oprocentowania kredytu, a odsetkami równymi połowie stopy redyskontowanej, spłacanymi przez studenta.

Splata kredytu rozpoczyna się po roku od daty ukończenia studiów, a długość preferencyjnego okresu spłaty jest równa dwukrotności okresu pobierania rat kredytu. Jednocześnie wysokość miesięcznej raty spłat kredytu nie może przekroczyć 20 proc. miesięcznego dochodu kredytobiorcy.

Kredytobiorcy mogą korzystać z pełnego lub częściowego umorzenia kredytu. Podstawą umorzenia jest przede wszystkim ukończenie studiów z dobrym wynikiem, a także trwała utrata zdolności pracy i trudna sytuacja losowa absolwenta.

Wychodząc naprzeciw potrzebom studentów, którzy nie pochodzą z zamożnej rodziny i brakuje im poręczycieli, a chcą ubiegać się o kredyt, w roku 1999 wprowadzono zmiany w przepisach, stwarzając możliwości poręczenia spłaty kredytu przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych⁶, jednak wysokość miesięcznej kwoty kredytu studenckiego z poręczeniem BGK jest niższa od „zwykłego” kredytu. Mając na uwadze zmniejszenie problemu wymaganych przez banki zabezpieczeń spłaty kredytu BGK zwiększył poręczenie z 50 proc. kredytu do 70 proc., a w przypadku sierot nawet do 100 proc..

MEKKĄ MIŁOŚNIKÓW SPORTÓW JEŹDZIECKICH JEST OŚRODEK W RACULCE

Zasady ubiegania się o kredyt studencki

- Kredyt studencki mogą otrzymać studenci studiów dziennych, zaocznych i wieczorowych, którzy są obywatelami polskimi i rozpoczęli studia przed ukończeniem 25 roku życia.
- Kredyt studencki udzielany jest na okres studiów, jednak nie dłużej niż na 6 lat.
- Termin składania wniosków o kredyt w wybranym banku upływa **15 listopada**.
- Kredyt jest wypłacany w miesięcznych ratach przez okres 10 miesięcy w roku.
- Wysokość miesięcznej raty kredytu w roku akademickim 2000/2001 wynosi - **400 zł**, zaś w przypadku kredytu poręczanego studentowi przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych - **330 zł**.
- Student może ubiegać się o kredyt tylko w jednym wybranym przez siebie banku, udzielającym kredytów studenckich.
- Lista banków udzielających kredytów studenckich:
 1. **Bank Gospodarki Żywnościowej SA**
 2. **Bank Ochrony Środowiska SA**
 3. **Bank Przemysłowo - Handlowy SA**
 4. **Bank Zachodni SA**
 5. **PEKAO SA**
 6. **Kredyt Bank PBI SA**
 7. **PKO BP**
 8. **Wielkopolski Bank Kredytowy SA**
 9. **Górnośląski Bank Gospodarczy SA**

Student, który będzie się ubiegał o przyznanie kredytu składa wniosek, na ustalonym przez bank formularzu zawierającym (każdy bank ma własny wzór wniosku):

- dane osobowe studenta,
- dane dotyczące studiów,
- dane wymagane przez bank dla celów oceny zdolności kredytowej i zabezpieczenie spłaty kredytu:

- Zaświadczenie potwierdzające, że osoba występująca o kredyt jest studentem, wystawia na specjalnym druku dziekanat na wniosek zainteresowanego. Student jest zobowiązany do przedstawiania w/w zaświadczenia bankowi w terminie **do 31**

marca i 31 października każdego roku, do czasu ukończenia studiów (również w przypadku niekorzystania z kredytu w następnych latach studiów).

- Minister Edukacji Narodowej, na podstawie informacji o dochodach wszystkich studentów składających wnioski o udzielenie kredytu, ogłasza maksymalną wysokość dochodu na osobę w rodzinie, uprawniającą studenta do ubiegania się o pierwszeństwo w uzyskaniu kredytu. (w roku ak. 2000/2001 - 750,00 zł).
- Splata kredytu wraz z należnymi odsetkami rozpoczyna się po upływie jednego roku od daty ukończenia studiów, nie później jednak niż 1 października lub, w przypadku gdy ostatni rok studiów trwa jeden semestr, 1 kwietnia i będzie trwać co najmniej dwa razy dłużej niż okres pobierania kredytu. Na wniosek kredytobiorcy może zostać ustalony wcześniejszy termin rozpoczęcia spłaty kredytu.
- Wysokość oprocentowania kredytu studenckiego spłacanego przez kredytobiorcę wyniesie połowę stopy redyskontowej NBP. Wysokość raty spłaty kredytu nie może przekroczyć 20 proc. miesięcznego dochodu kredytobiorcy.
- Ustawa przewiduje możliwość umorzenia kredytu w całości lub części, podstawą umorzenia są w szczególności:
 - dobre wyniki ukończenia studiów (umorzenie 20 proc., jeżeli kredytobiorca ukończył studia w grupie 5 proc. najlepszych absolwentów uczelni),
 - trudna sytuacja życiowa kredytobiorcy,
 - trwała utrata zdrowia,
 - śmierć kredytobiorcy.
- Rektor w porozumieniu z samorządem studenckim ustala sposób wylaniania 5 proc. najlepszych absolwentów uczelni, którym przysługuje 20 proc. umorzenia kredytu.

Ewa Piotrowska*

* Autorka jest kierownikiem Działu Spraw Studenckich

⁴ Ustawa z dnia 17 lipca o pożyczkach i kredytach studenckich, Dz.U. Nr 108, poz. 685 z późniejszymi zmianami

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 września 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad, trybu i kryteriów udzielania, spłacania oraz umarzania (...), wysokości (...), warunków i trybu rozliczeń z tytułu pokrywania odsetek należnych bankom od kredytów studenckich oraz wysokości oprocentowania pożyczki i kredytu studenckiego spłacanego przez pożyczkobiorcę lub kredytobiorcę, Dz.U. Nr 126, poz. 835 z późniejszymi zmianami

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 września 1998 w sprawie zasad zawierania przez Bank Gospodarstwa Krajowego z bankami umów określających zasady korzystania ze środków Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich, Dz.U. Nr 126, poz. 834